

Sárospataki Kronika

II. évfolyam

4. szám

1971. szeptember

HAZAFELE

I.

Lépteink virágót az éj fogyassza el
Ajkunknak gőzét a tél fagyassza meg
Sötét a téli éjszaka
Sötét a téli éjszaka

II.

A jég sikolt a fekete ég alatt
A hó megmar a felséges szél miatt
Amely hajamba belecibál
Amely hajamba belecibál.

III

Csengön pengön zörren koppan
Zizzen puffan száll és lobban
Dől az oszlop száll a pénz
Csókra szájra lányra lényre
Légre fényre vasra kézre
Szemre érme szájra bankó
Kézre köteg vagy lábra mankó

IV.

Virágok bolygó versenyszínén élve
Céltalan versű törékeny darázsként
Imbolyogva, égő fullánkkal marom meg
A nekem nyíló szirmokat s kesergek
Zárt bimbójuk szélén megülve büszkén
Egymagam.

Kormos Ferenc öregdiák

Ha így fogadnál

Eljöttél Kedvesem

Már szaggatta maradék vágyamat a tél
De zörrent künn az ajtó, s elosont
Kezeid intésére elleng a bús homály
A falakon színezüst Hold bolyong.

No ülj már le, s mesélj!
Várj! Összébb húzom a függönyt
Ki ne lopja tested melegét
a kóbor éj.

Fáradt vagy? Hunyd le szemed
Ingem alá rejtem fejed
Ne láss, ne hallj
Mintha énbennem verne szíved
Tétován simítom a kezéd.

Még az imént is csak álmodtam
Villámfény hajadról, a bőröd aranyárol
S úgy sóvárogtam a hajnali ködöt
Hogy tűnjenek az éji börtönök
Sápadt csepp hull a szemedből, sírj nekem
Szeretném, ha megértenéd életem.

Jó, hogy velem vagy, őrzöd a tüzet
Hosszú az éj, ne rejtsen el az álom
Szép kedvesem ragyog már a szemed
S egy hópihe csillog a szádon.

Tóth Magdolna IV. c

HEGYI TÓ

Csak a csönd ércszikláit zengtek
S a földnyelv szélén tompa
dalba kezdtek
a szunnyadó kövek.

A tó álmát jégpáncél fedte,
Átsiklott rajta a szelíd este,
S partjánál megpihent.

A szél borzolta a száraz fűvet,
Vadul zuhantak az apró kövek
A völgy ölébe le.

A szürke égen átfutott a Hold,
Arcomra szép ezüst csókot lopott,
majd csöndben elosont.

Tóth Magdolna IV. c

Novella

Párbeszéd

(Szereplők: *fiú*
lány)

- Fiú: Szervusz.
Lány: Szia.
Fiú: Hová mész?
Lány: Haza.
Fiú: Én is.
Lány: Elkísérsz?
Fiú: Igen
Lány: Rég voltál nálunk.
Fiú: Sohasem voltam nálatok.
Lány: Meghülyültél?
Fiú: Nem. Remélem most sem leszek.
Lány: Nem emlékszel? Múlt nyáron . . .
Fiú: Nem emlékezhetek rá.
Lány: Tomi, te nem vagy észnél.
Fiú: Nem vagyok Tomi.
Lány: Nem?
Fiú: Nem.
Lány: Akkor miért köszöntél?
Fiú: Mert tetszettél.
Lány: Nem ismersz?
Fiú: Nem.
Lány: Tényleg. Én sem ismerlek.
Fiú: Zavar?
Lány: Miért? Hasonlítasz Tomira.
Fiú: Lehet.
Lány: Lépj rövidebbet, kérlek.
Fiú: Oppardon hölgyem, a szűk miniszoknya . . .
Lány: Miért? Nem áll jól?
Fiú: Sőt. Persze fölösleges rajtad még az is.
Lány: Nincs is mindig rajtam.
Fiú: Ez felvillanyoz.
Lány: Szeretem a trapéznadrágot is.
Fiú: Ja, én másképp értettem.
Lány: Előfordul.
Fiú: Már otthon is vagy?
Lány: Igen. Kösz a díszkíséret.
Fiú: Ne izélj. Azért lógtam utánad 20 percet, hogy itt hagyj?
Lány: Ezt ki mondta?
Fiú: Tehát Tomi helyett jó leszek?
Lány: Ez erős. Nem bánom, gyere.
Fiú: Lift?
Lány: Elsőn lakunk.
Fiú: 42 lépcső.
Lány: Te számoltad?
Fiú: Hülye szokás.
Lány: Itt vagyunk. Várj, adok egy papucsot.
Fiú: Elit hely.
- Lány: Az öregek csak 2 nap múlva jönnek haza.
Fiú: Húha. És egyedül hagyták szemük fényét?
Lány: Mit hülyéskedsz.
Fiú: Lemez?
Lány: Ott.
Fiú: Vivaldi, Smetana, Bach . . . csak ez van?
Lány: A másik tartóból tegyél föl.
Fiú: Stones jó lesz?
Lány: O. K.
Fiú: Tánc?
Lány: Jó.
Fiú: Nincs meleged?
Lány: Nincs.
Fiú: Kár.
Lány: Miért?
Fiú: Ajánlottam volna újból, amit már az utcán . . .
Lány: Sajnálak.
Fiú: Kösz. Ez nem elégít ki.
Lány: Nem ezért, de kilenckor kidoblak.
Fiú: De ezért.
Lány: Nem.
Fiú: Ismerem a csajokat.
Lány: Engem nem.
Fiú: Te is csak lány vagy.
Lány: Ez igaz.
Fiú: Bizonyíthatod is.
Lány: Pimasz vagy.
Fiú: Már mindegy.
Lány: Kilenckor le akarok ülni tanulni.
Fiú: Te olyat is szoktál?
Lány: Holnapután frásbelizem.
Fiú: Érett hölgy leszel.
Lány: És te?
Fiú: Óh, én már régen értem.
Lány: Ne hülyéskedj.
Fiú: Hánynak nézel ki?
Lány: 20, 21.
Fiú: 18. Reggel én voltam az első ma.
Lány: Gratulálok. Jó neked. Fej vagy.
Fiú: Na, szedd elő a tételeket.
Lány: Miért?
Fiú: De logikátlanok a nők! Átveszem veled.
Lány: Te egy angyal vagy.
Fiú: Akkor Te meg tündér.
Lány: Nem tündér. Zoltán Klári.
Fiú: Igaz is. Nem Tomi, hanem Andrási Zsolt.
Lány: Itt vannak a tételek, Zsolt.
Fiú: Hozz még egy széket, Klári.

Bíró Anna III. b

Historia docet

„.... Az emberiségnek egy nemzetét megtartani, sajátságait mint ereklyét megőrizni, s szeplőtlen minéműségében kifejtteni, nemesíteni erőit, erényeit, s így egészen új, eddig nem ismert alakokban kiképezve, végcéljához, az emberiség feldicsőítéséhez vezetni, kérdem, lehet-e ennél minden kesertül tisztább érzés; s ha csak mint hangya ily megdicsőítéshez egy paránnyal is járulhatni, van-e ennél emberek közt, kiktől lelki örömök el nem zárják, édesebb osztályrész?”

Széchenyi: A kelet népe

Sugár Péter II. f. (linó)

Őszi szonett

Ólomszürke az őszi ég

Apró tücseppek verdesik a földet

A hajad selymén lágyan szétterülnek

S lehullnak ajkad ereszen.

Elfonnyad, perog a levél

Súlyosra nőnek, megnyúlnak a percek

Felhőkön túl dereng az égi herceg

Dudál a kéményben a szél.

Oly puhán omlik el az élet

ahogy elhull sárgán a lomb

ágak közt hűvös szél bolyong

tejködbe fullad a világ

elnyelik árnyukat a fák

Rózsélang fest ma furcsa képet.

Tóth Magdolna IV. c

Iskolánk története VIII.

III. Károly 1714. augusztus 1-i rendelete, miszerint „... hajlandók vagyunk panaszosokat most is, továbbá kegyelmes rendeletünkig és intézkedésünkig a mondott diplom és iskolák birtokában... meghagyni...” — csak az államhatalom felől jelentett az iskolánk történetében megnyugvást. Az iskola életét két évtizedig a tanárok és nyomukban a diákok viszálykodásai zaklatták. Méltán nevezték el ezt a kort az iskolai háborúskodások korának, vagy fő okozójukról „Csécsi-világnak.”

Csécsi János, fia volt ama szép nevű Csécsi Jánosnak, aki a pataki kollégiumnak épp a legnehezebb időkben a gönci és kassai bujdosás korszakában 1686-tól 1708-ig hűséges gondviselője, sőt bizonyos tekintetben megtartója volt.

Az 1709-ben Patakra került Simándi Istvánnak végighallgatta összes előadásait, naponként kettőt-hármat, s a görög nyelvben, de főképp a kísérleti fizikában és a metafizikában igen hasznos előmenetelt tanúsított. Ezek birtokában 1709. május 15-én több barátjával együtt külföldre indult tanulmányútra. Az egész tanévet Utrechtben tölti, hol teológiai, filozófiai tanulmányozásokat folytat, de még az orvostudományokat is hallgatja. A tanév elteltével Leydenbe megy, s ott is híres professzorokathallgat. Innen Rotterdam útbaejtésével Angliába távozik; meglátogatja Londont, Cambridget, Oxfordot, majd ismét Utrechtben folytatja tanulmányait. Amikor 1713. február 13-án Patakon kinevezték tanárnak, tudása minden figyelmet megérdemelt.

Tanítványait szinte elbűvölte nagyszerű előadásaival, s nem is csoda, hogy szinte táborat alkított ki maga körül. Tézisei az itthoni környezetben szinte robbanásszerűen hatottak. Különösen nagy vihart kavart nyilvános vitája, amikor is Roëll hírhedt tételeit hirdeti:

„Ratio humana est principium et norma credendorum, ita ut nihil credi debeat, quod rationi absurdum et impossibile videtur“
azaz „az emberi értelem az alapelve és mértéke mindannak, amit hiszünk, így tehát semmiben sem kell hinni, ami értelmetlennek és lehetetlennek látszik.“

Elképzelhetően kemény támadás érte őt emiatt az egyháziak, főleg Azari István pap részéről, aki (mert templomba is ritkán járt) eretneknek tartotta. Ő viszont tudatlannak minősítette Azarit s Füleki Andrást, az iskola rektorát. Sikerült is neki eltávolíttatni az iskola éléről Fülekit, amiben nagy segítségére volt a diákság nagy önállósága és szabadsága, hiszen annak a tanárnak jártak órájára, aki nekik tetszett, az iskola törvényeit pedig szinte ők formálták.

Ezután az öt támogató diákokat egyszerűen csécsistáknak nevezték. A csécsisták hatalmasan annyira fejlődött, hogy Nagymihályi Gergelyt, az iskola új taníráját, bár külföldön tanult ő is, mint Csécsi, nem is szívesen fogadták, sőt Csécsi vezetésével harcot kezdtek annak az iskolából való eltávolításáért.

Nagymihályi képzettsége azonban nem maradt el a Csécsiétől, s ő is híveket toborzott magának (ezeket nagymihályistáknak hívták). Így aztán egymást érte a két tábor harca. Hol az egyik, hol a másik tábor kiáltott „Ad arma“-t (fegyverre), s néha olyan háborút vívtak, hogy húsz-harminc diák is napokig nyomta súlyosan sérülten az ágyat, sőt állítólag haláleset is történt. A nagy csatazajjal még a város nyugalma is veszélyeztetett, s többször a felfegyverkezett lakosság verte szét őket.

A kívülállók mindezt Csécsinek és a diákság nagy szabadságának tudták be, s a rend helyreállítására felsőbb hatóságok közbelépését kérték.

Végül III. Károly király a következő leiratot küldte Patakra: „Mivel nincs remény arra, hogy Sárospatakon a békét és nyugalmat az eddig viszálykodó tanárok és tanulók között létesítsük, mint ha Csécsi János és Nagymihályi Gergely, akik t. i. ott tanárokként működnek, onnan elmozdíttatnak és helyettök... más békés és türelmes szellemű egyének állíttatnak“.

Maholnap a neve is feledésbe merül, s pataki utódai sem igen tudják már, ki és mi volt a Bodrog-parti híres múltú „Athén“ legnagyobb marakodója.

(Szombathy: A Sárospataki Főiskola Története és Horváth Cyrill: A Csécsi Világ Patakon c. műve alapján) Puskás János III. b

Népmondák

Erdőbénye nevezetességei

1604-ben történt az eset, Rudolf császár uralkodása idején. Soma, a híres kassai komendáns, és Barbiano János Jakab kassai őrgróf harcba keveredett Bocskai Istvánnal. Lóra ült hát Kaszaházi Joó János is, Felsőbénye földesura, Rudolf császár helytartója. Mivel Alsóbénye útjába esett, betért a község egyik házába, ahol Sólyom István magyar nemes lakott. Sólyom István öreg ember volt már. Felesége régen meghalt. Egyetlen vigasztalója a lánya, Magita volt, Joó János jegyese.

Kedves bátyám! Édes Magitám! Tudjátok, hogy milyen viszály alakult ki a császár hivei és Bocskai között. Tudjátok azt is, hogy Bocskai karddal akarja a pert kettévágni, s azzal biztatja magát, hogy ha kell, még török segítséggel is nagy dolgot fog véghez vinni Magyarországon. Én mint a király helytartója kötelességemnek tartom, hogy hadba szálljak.

Sólyom István így biztatta:

Kedves öcsém, Rudolf császárnak köszönheted, hogy fiatal korod ellenére ilyen magas tisztségben vagy! Én is veled megyek. Magitát pedig rábízzuk leghűségesebb szolgánkra Sutkára. S ezzel el is vágattak.

Az öreg Sutka és Magita még sokáig beszélgettek a történetek után. Egészen beesteledett. Hirtelen lovascsapat vágatott be az udvarra. Különös ruházatban egy idegen ember lépett be a szobába.

Győzhetetlen urunk, a török császár seregében viselek én tisztséget. Kandia szigetén vezér vagyok. A nevem: Dan. Jó barátom, Bocskai István küldött ide Sólyom István királyi helytartóhoz. Szállást kérek.

Sutka aztán hozzálátott, hogy Dan embereit elszállásolja. Eközben Dan és Magita egyedül maradtak.

A török nem győzte csodálni a szép lányt, s igen hamar ostromolni kezdte. Fél Európát bejártam — mondta — de ilyen szép lányt még nem láttam. Bár olyan szerencsés lehetnék, hogy szolgáltnak modhatnám magam. Ha te hozzám hajolsz, Kandia szigetének vezérasszonya leszel!

Vacsora után nyugovóra tértek, de Dan nem bírta a szemét lehunyni. Felkelt és Magita szobája felé indult. A lány látta, hogy a törököt csak csellel tudja lerázni, ezért azt mondta neki, hogy menjenek a titkos szobájába, s ott nyugodtan elbeszélgethetnek. Amikor a „titkos” szoba ajtajához érték, (a pince) Magita hirtelen belökte a törököt, s rázárta az ajtót. Nemsokára Dan segédje, Onok is így járt, amikor az urát kereste. A két török aztán azzal vigasztalta magát a pincében, hogy vallási tilalmuk ellenére egyre mélyebben néztek a boroskupák fenekére,

Másnap azonban a fellázadt török katonák követelték vezérüket, s miután minden kitudód-

dott, úgy határoztak, hogy Magitát elevenen temetik el. Magita azonban az öreg Sutka segítségével megszökött tőlük, s az éjszakát a Paperdőn töltötte. A törökök bosszúból felgyújtották Magitáék házát, sőt a falut is, így Magitának nem volt hova hazamennie. Végül is a tóparton bolyongás közben találta rá a habókás bényei vadász, Bodó, aki nemcsak élelemmel látta el, de bényei kunyhóját is átengedte neki. Magita ott töltötte a telet, s a tavaszt. Szépen kicsinosította Bodó kunyhóját. Élelemért, s vízért az erdőbe járt. Itt találta rá a közben hazakerült édesapja és vőlegénye, Joó János.

Ezekről a szereplőkről nevezték el a bényeiek a ma már nevezetessé lett bényei helyeket, éspedig: azt a sziklát, ahol Sólyom István a lányára talált: *Sólyomsziklának*, azt a tavat, ahol Magita bolyongott: *Magita tónak*, azt a pincét, ahol Onok iszogatót: *Boronoknak*, azt a szállást, ahol Dan emberei tartózkodtak: *Danszállásnak*, Joó János nevét pedig a bényei borok minőségére (Jooooóóóóó borok) őrzi.

Közli: *Kuti Edit IV. b*

Illusztráció: *Kulcsár Gábor III. a*

SÁROSPATAKI

DIÁKNAPOK

1971

Budapest főváros, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves-Szabolcs-Hajdu megyék, valamint Miskolc és Debrecen megyei jogú városok, mintegy 2600 diákja részvételével 1971. május 16—17—18—19-én hatodszor került sor a Sárospataki Diáknapok megrendezésére. A nagy diákvetélkedőn iskolánk a Sárospataki Rákóczi Gimnázium nagyszerű szereplésével elnyerte a legjobban szereplő iskolának járó különdíjat, 53 éremmel tanulóink valóban méltók az első helyre, de a „Pataki Diák” jelzőre is.

Aranyérmes nyertek

1. Történelmi pályamunkájával (*Taktaharkány története*) Szalmári Jolán II. a
2. Történelmi pályamunkájával (*A tanítóképzés története Sárospatakon*)
A Sárospataki Rákóczi Gimnázium III. c osztálya
3. Népművészeti pályamunkájával (*keresztiszemes falvédő*) Kaniczky Sarolta IV. c
4. Népművészeti pályamunkájával (*buzsáki párnák*) Kósa Valéria II. a
5. Népművészeti pályamunkájával (*keresztiszemes hímzés*) Bodnár Valéria
6. Népművészeti pályamunkájával (*kalocsai párnák*) Molnár Delilla II. a
7. Angol műfordítással: Illésy Klára IV. b
8. Angol műfordítással: Gonda Zsuzsánna IV. b
9. Német műfordítással: Komjáthy Lajos IV. c
10. Sárospataki Rákóczi Gimnázium Népitánc Csoportja
11. Vers és prózamondással: Kohler Katalin IV. b

Ezüstérmes nyertek

1. Irodalmi pályamunkájával: Mester Judit III. a
2. Irodalmi pályamunkájával: Szalipszky Endre III. a
3. Történelmi pályamunkájával (*üzemtörténel*)
Fráter Zsófia III. d
4. Népművészeti pályamunkájával (*keresztiszemes falvédő*)
Ráski Erzsébet
5. Népművészeti pályamunkájával (*buzsáki párnák*)
Szabó Éva
6. Népművészeti pályamunkájával (*keresztiszemes falvédő*)
Szabó Éva
7. Angol műfordítással: Toldi Mária IV. b
8. Angol műfordítással: Jónás András IV. b
9. Angol műfordítással: Igó Zsuzsánna III. b
10. Angol műfordítással: Deseő Zsuzsánna IV. b
11. Iparműv. pályamunk. (*subaszönyeg*) Tóby K. IV. a
12. Néprajzi pályamunkájával (*Lakberendezések Karcson*)
a XIX. sz. végén; Dakos Irén IV. a
13. Képzőművészeti pályamunkájával (*tusrajz, akvarell, olaj*) Molnár Irén III. f.
14. Foto pályamunkájával: Janó Ákos IV. c
15. A szólóhangszerek versenyén: Papp Ágnes IV. c. (zong.)
16. A szólóhangszerek versenyén: Bónis Ibolya (zongora)
17. A szólóhangszerek versenyén: Mohi György I. c (zong.)
18. A szólóhangszerek versenyén: Sugár Péter I. f (zong.)
19. Népművészeti pályamunkájával (*buzsáki párnák*)
Mihók Márta
20. Angol műfordítással: Pinczés István IV. b
21. Társastáncban: Bereznai Éva és Pataki László III. c

Bronzérmes nyertek

1. Irodalmi pályamunkájával (*novellák*) Biró A. III. b
2. Irodalmi pályamunkájával (*versek*) Pinczés I. IV. b
3. Irodalmi pályamunkájával (*versek*) Tóth M. IV. c
4. Történelmi pályamunkájával (*Meggyaszó története*)
Kemény Mária III. a
5. Történelmi pályamunkájával (*üzemtörténel*) Mohács M
6. Népműv. pályamunk. (*buzsáki párnák*) Szalontai J
7. Népműv. pályamunk. (*kalocsai hímzés*) Mihók Márta
8. Népműv. pályamunkájával (*keresztiszemes hímzés*)
Nagyházi Jolán II.
9. Népművészeti pályamunkájával (*keresztiszemes falvédő*) Lovas Klára II. a
10. Népműv. pályamunk. (*buzsáki párnák*) Magyar Éva
11. Népműv. pályamunk. (*buzsáki párnák*) Szalmári J. II. a
12. Angol műfordítással: Lelkes Magdolna III. b
13. Orosz műfordítással: Lénárt Levente III. d.
14. Iparművészeti pályamunkájával (*suba felvédő*)
Koncz Mária IV. a
15. Néprajzi pályamunk. (*Karcsoni mondák*) Dócs É. IV. a
16. A Sárospataki Rákóczi Gimnázium Kamarakórusa
17. Vers és prózamondással: Kulcsár István IV. b
18. A szólóénekek versenyén (*népdalokkal*) Galuska
Erzsébet II. a
19. A szólóhangszerek versenyén (zongora duó)
Mohi György és Sugár Péter
20. A Sárospataki Rákóczi Gimnázium Kamarazenekara
21. A társastáncban: Zsuffa Veronika és Szacsuri L. II. b

Műfordítások

JAMES JOYCE

Ádám szonettje

Tested két halma:

Érett szép alma . . .

Az élet malma

Felőről. Vénülök, érzem.

Az alma álma:

Bár halma hálma

Ott, hol hűs pálma

Csókjá hull rá gyöngéden.

Az alma vágya:

Rá pálma árnya

Feküdjön, úgy, mint régen.

Magas az alma fája,

S messze délen a pálma!

Mennyivel jobb volt az Éden!

(Angolból fordította: Pinczés István IV. b)

JOACHIM RINGELNATZ

A parkban

Egy kicsinyke őz állt egy kicsinyke fánál,

Álmok pille-szárnyán messze-messze járt már.

Nem zavarta álmát lanyha szellő-futam.

Éjjel tizenegy volt, mikor arra jártam.

Négy nap mulva ismét ott vitt el az utam,

S a kis állatot még mindig ott találtam.

Odakúsztam csendben, szél ellen, a fához,

De a kicsi állat még nem tért magához.

Adtam neki szénát, s kedvem búra váltott,

Mert ekkor kiderült, hogy egy gipsz őz állt ott.

(Németből fordította:

Komjáthy Lajos IV. c)

Humor

Érettségin

Az egyik érettségiző a következőképpen fogalmazta meg a költők feladatát.

A költő feladata, hogy a műveltséget az emberi társadalomban szenthintse. Vigyázzon azonban arra, hogy mindez ne falrahányt borsó legyen.

Levelező vizsgán történt. (A hallgató a szarvasmarháról beszél.)

Tanár: Mondja kérem! Miért nevezzük a szarvasmarha egyik gyomrát szásrétű gyomornak?

Hallgató: . . . ? (Majd merészen megszólal:)

Gondolom, azért, mert életében legalább száz réten legel.

Az egyik érettségi dolgozatban a következő olvasható:

„Az író a legelésző nyáj szemével látja a tájat.“

Anekdotalák

Az egyik napon a legjobban rettegett szakfelügyelő látogatott az iskolába. Úgy meglepte az iskolát, hogy az igazgató is már csak akkor vette észre érkezését, amikor az belépett az irodájának az ajtaján. Amíg a szakfelügyelő levette kabátját és elhelyezkedett, az igazgató odaosont a tanári szoba ajtajához, s bekiáltott:
M e n e k ü l j e t e k !

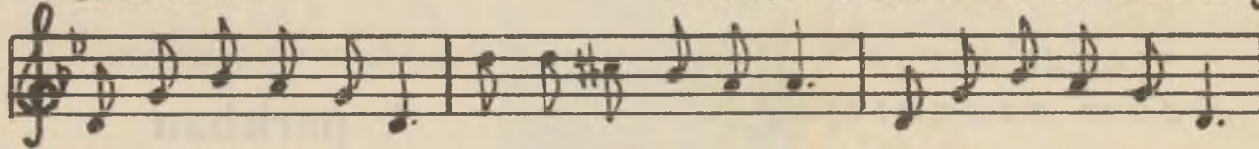
Az egyik tanár híres volt arról hogy igen édes szendergéssel tudta átvészelni az értekezleteket. Ennek ellenére szinte minden értekezleten hozzászólt. Az egyik alkalommal a helyi sportéletéről hallgattak igen kimerítő előadást. Ő szokásához híven most is szundikált. Amikor az előadó végre befejezte beszédét, ő azonnal felébredt, s hozzászólásra jelentkezett. Csak ennyit mondott.

Most már tudom, hogy a semmiről hogy lehet ennyit beszélni. Köszönöm.

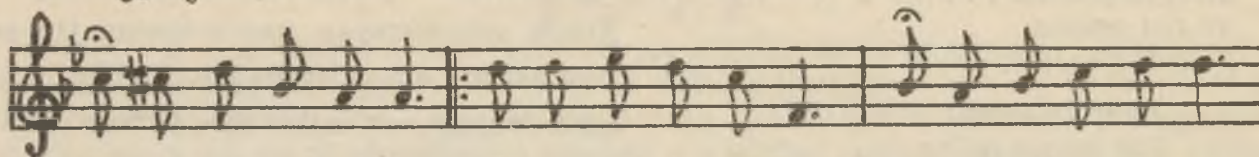
Nagymajtényi síkon...

Bánatosan

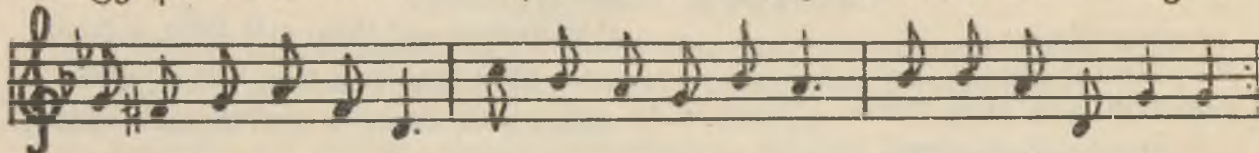
Novák Sándor verse és zenéje

Nagymajtényi síkon letörött a zászló, Rászállt tollászkodni

egy fekete holló. Tépi sötét szárnyát, hull a tolla rája,

Síró kurucoknak gyászos kalpagjára, Rongyos dolmányára.

*Pajtásom, pajtásom, ne búsulj, ne sirjál,
Idegen országba kell bujdosnunk immár.
Harapás kenyér sem terem nekünk itten,
Vérünk hullásáért egy ital bor sincsen,
Verje meg az Isten!*

*Hervadt falevéllal búcsú sóhajlásom,
Költöző madárral lesz elindulásom,
„Ahol a tenger zúg, amerre a szél jár,
Csillag lehanyatlik, ott nyugszom meg én már,
Ott nyugszom meg én már.“*

NOVÁK SÁNDOR

Sárospatak kulturális értékét és jelentőségét évszázadokon át nagyhírűvé emelkedett tanárai és tanulói adták. A múlt sok kiváló nevelőjének neve mellé méltán sorakozik a közelmúlté is, melynek egyik értékes tagja volt *Novák Sándor* gimnáziumi tanár és igazgató. 1900-ban lett a gimnázium tanára, és 1960-ban halt meg. E hat évtized egy komoly nevelő tartalmas munkásságát jelenti, aki élete céljának ifjúságunk szellemi és lelki fejlesztését tekintette. Szelleme sokirányú sugárzását bizonyítja, hogy szaktárgyain — magyar és latin nyelv és irodalom — kívül érdeklődése kiterjedt a filozófia, földrajz, a természettudományok, a művészetek és a zene világára. Számtalan költeménye közül országosan a „*Nagymajtényi síkon letörött a zászló*“ c. vers és dallam vált igazán ismertté és híressé.

Sárospataki Krónika

A GIMNÁZIUMI IFJÚSÁG LAPJA

Szerkesztő és a kiadásért felel: HAJDÚ ISTVÁN tanár

Szerkesztőség és a kiadás helye: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak

Ifjúsági szerkesztők: Mester Judit, Kiss Tibor, Kádas Éva, Krakkai Ernő

Tanár szerkesztők: Dr. Bertha Zoltán, Juhász Ferenc, Páldi Jeremiás, Sipos István, Kolláth Sándor